

2. Інновації у вищій освіті: Бібліографічний покажчик / Укладач: Н. В. Артикуца. — К.: Стилос, 2005. — 202 с
3. Андрущенко В. Європейський педагогічний досвід та національний досвід: гармонізація пріоритетів / В. Андрущенко // Вища освіта України. — 2014. — № 3. — С. 5–11.
4. Ващук Ф. Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу / Ф. Г. Ващук // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука. — Ужгород : ЗакДУ, 2011. — Вип. 16. — С. 290–305. — (Серія : Євроінтеграція: український вимір).
5. Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України. — 2011. — № 4. — С. 105–112. 18.
6. Терлецька Ю. Ефективність фахової діяльності викладачів вищих навчальних закладів: педагогічно-психологічний аспект / Ю. Терлецька // Вища школа. — 2014. — № 1. — С. 81–89

ЛІНГВОМЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ КОРЕЛЯЦІЇ СПОЛУЧНИКІВ І ПРИЙМЕННИКІВ У ДЕРИВАЦІЙНІЙ ПАРАДИГМІ РЕЧЕННЯ

Олена Куц

*Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)*

Дослідження мови як основного засобу комунікації в суспільстві й концептуалізації позалінгвальної дійсності є актуальним у сучасному лінгвістичному просторі. Усебічне вивчення граматичної й комунікативно-прагматичної природи речення потребує заглиблення в його дериваційну парадигму, складниками якої є модифікаційний і транспозиційний типи, що комплексно представляють механізми парадигматичної взаємодії, формально-граматичного й семантико-синтаксичного співвідношення синтаксичних одиниць. Кореляція сполучників і прийменників як виразників пропозиційних предикатів з огляду на їхню роль у процесах транспозиційної конденсації поглиблює розуміння процесів синтаксичної деривації, обґрунтовує встановлення типів парадигматичних відношень у межах транспозиційної однорівневої парадигми.

Сполучники як первинні виразники семантики відношень складного речення виконують дві граматичні функції, зумовлені характером зв'язків і відношень, якими поєднані синтаксичні одиниці у двох ярусах речення: формально-синтаксичному та семантико-синтаксичному [2, 17].

Складнопідрядне речення має транспозиційний потенціал при утворенні простого ускладненого речення. К. Г. Городенська наголошує на проблемі функційної спеціалізації одних сполучників і широких транспозиційних перспективах інших, співвідношенні первинних і вторинних семантико-синтаксичних функцій сполучників і визначає три специфічні риси семантико-синтаксичної типології підрядних сполучників за ознакою закріпленості / незакріпленості їх за певною семантико-синтаксичною функцією: 1) за ступенем функційної спеціалізації, тобто закріплення сполучника за певним типом семантико-синтаксичного відношення; 2) підрядні сполучники в межах своєї семантичної групи не виявляють послідовності в реалізації первинної для них семантико-синтаксичної функції, оскільки один-два сполучники виходять за межі функційної сфери цієї семантичної групи; 3) питома вага поліфункційних підрядних сполучників висока [2, 90 – 95]. Складність граматичної взаємодії сурядних сполучників і прийменників, на її думку, полягає в тому, що в процесі згортання другої сурядної частини сурядний зв'язок, яким вона поєднувалася з першою, замінюється підрядним зв'язком прилягання, за допомогою якого пов'язується прийменниково-іменниковий компонент, що представляє згорнену сурядну частину, з предикативним ядром незгорненої сурядної частини [2, 117].

З огляду на різний ступінь синтаксичної трансформації потрактуємо, услід за І. Р. Вихованцем [3, 90 – 91], сполучники як пропозиційні предикати (предикати предикатів) I рангу, прийменники і дієслова-зв'язки як граматичні функційні еквіваленти пропозиційних предикатів, зокрема прийменники – пропозиційні предикати II рангу, дієслова-зв'язки – пропозиційні предикати III рангу. Між предикатами предикатів I і II рангу спостерігаємо синонімії відношення, що уможливають процеси транспозиційної конденсації в однорівневій парадигмі **складне речення** → **просте ускладнене речення**, коли базовим, вихідним, реченням є складнопідрядне, складносурядне речення, рідше безсполучникове складне речення з недиференційованим зв'язком між частинами.

Виділяємо пропозиційні предикати-парадигматичні синоніми – це предикати предикатів I і II рангу, які перебувають між собою у відношеннях транспозиційної синонімії, тобто виражають одне семантичне відношення й семантичною валентністю відкривають дві позиції, що заповнюють елементарні речення як репрезентанти двох сигніфікативних ситуацій – онтологічних дій, станів і процесів. На семантико-синтаксичному рівні за з'єднання двох ситуацій обидві можуть бути представлені в розгорнутому вигляді при предикатах предикатів I рангу і одна виступати базовою, а інша бути згорнутою при предикатах предикатів II рангу. Напр.: *Мені гірко, що так трапилося, та в стократ буде прикріше, якщо хтось не повірить цьому моему зізнанню* (Р. Іванчук); *Аналогія належить до явищ психологічного*

порядку, однак цього ще недосить, **аби** відрізнити її від фонетичних змін, бо останні також можна розглядати як психологічні (Ф. де Сосюр) → Аналогія належить до явищ психологічного порядку, однак цього ще недосить **для відрізнення** її від фонетичних змін...; Хлопець прийшов з **батьком** до школи ← Хлопець прийшов до школи, **і батько** прийшов до школи; Діти, **крім Іванка**, малювали пташок ← Діти малювали пташок, **але Іванко** пташок не малював. У безсполучниковому складному реченні з недиференційованим зв'язком між частинами (з різнотипними частинами) предикат предикатів І рангу є імпліцитним, а в дериваті (простому ускладненому реченні) його корелят, предикат предикатів II рангу, є експліцитним. Напр.: Він Богом був. І він створив свій світ. І одвернувся: все було погано (Л. Костенко) → І одвернувся, **бо/ тому що/ оскільки/ адже/ через те що/ унаслідок того що/ позаяк** все було погано → І одвернувся **внаслідок поганості всього/ через поганість всього**.

Пропозиційні предикати II рангу у формально-граматичній структурі речення репрезентують процеси транспозиційної конденсації, коли на основі складного речення виникає просте ускладнене. Результати транспозиційної конденсації безпосередньо залежать від семантичних відношень між частинами складного речення. Логічні, локативні чи темпоральні прийменники відповідної граматичної семантики як виразники згаданих предикатів предикатів функціонують у структурі детермінантних другорядних членів речення, прислівних другорядних членів (придієслівних та присубстантивних). У сфері прийменника Г. С. Балабан виділяє за особливостями вияву критеріїв препозиціоналізації одиниць два функційні типи: власне-прийменники і функційні еквіваленти прийменників, до складу яких уходять форми та сполуки, зрідка (або okazіонально) вживані в ролі прийменників [1, 6 – 14]. Семантична розгалуженість прийменників зумовлена динамічними процесами в граматичній системі мови і її прагненням до симетрії семантики й засобів її представлення у структурі речення, адже прийменники, на відміну від сполучників, представляють глибший рівень трансформаційної конденсації. Сполучники, виконуючи первинні й вторинні, транспозиційні, функції, зумовлюють розширення реєстру своїх граматичних корелятів.

Типи кореляцій між предикатами предикатів I і II рангу при транспозиційній конденсації відповідно до граматичної природи вихідного складного речення:

а) складносурядний тип – його різновиди формують складносурядні речення з відповідними семантичними відношеннями між частинами і граматичними засобами їхнього вираження. Транспозиційна кореляція маркерів: експліцитна – експліцитно-імпліцитна.

б) складнопідрядний тип – його різновиди утворюють складнопідрядні речення з відповідними семантичними відношеннями між частинами і граматичними засобами їхнього вираження. Транспозиційна кореляція маркерів: експліцитна – експліцитно-імпліцитна.

в) синкретичний тип, що об'єднує сурядно-підрядний і підрядно-сурядний типи синкретичного синтаксичного зв'язку у складному реченні (сполучниковий підтип), а також недиференційований синтаксичний зв'язок у безсполучниковому складному реченні (безсполучниковий підтип) – предикативні частини мають відповідно ознаки граматичної рівноправності / нерівноправності, а семантичні відношення представлені в модифікованому вигляді і є асиметричними тим засобам, що їх репрезентують. Транспозиційна кореляція маркерів: експліцитна – експліцитно-імпліцитна (у сполучниковому підтипі) та імпліцитна – експліцитно-імпліцитна (у безсполучниковому підтипі).

Отже, у трансформаційній однорівневій парадигмі сполучники є пропозиційні предикати (предикати предикатів) I рангу, прийменники і дієслова-зв'язки як граматичні функційні еквіваленти пропозиційних предикатів є відповідно пропозиційні предикати II рангу (прийменники) і пропозиційні предикати III рангу (дієслова-зв'язки). Між предикатами предикатів I рангу і II рангу наявні синонімічні відношення, що уможливають процеси транспозиційної конденсації в однорівневій парадигмі *складне речення* → *просте ускладнене речення*.

Залежно від граматичної природи вихідного складного речення диференціюємо типи кореляцій предикатів предикатів I рангу з предикатами предикатів II рангу при транспозиційній конденсації: а) складносурядний тип з транспозиційною кореляцією маркерів: експліцитна – експліцитно-імпліцитна; б) складнопідрядний тип з транспозиційною кореляцією маркерів: експліцитна – експліцитно-імпліцитна; в) синкретичний тип, що об'єднує сурядно-підрядний і підрядно-сурядний типи синкретичного синтаксичного зв'язку в складному реченні (сполучниковий підтип), а також недиференційований синтаксичний зв'язок у безсполучниковому складному реченні (безсполучниковий підтип). Транспозиційна кореляція маркерів: відповідно експліцитна – експліцитно-імпліцитна та імпліцитна – експліцитно-імпліцитна.

Література

1. Балабан Г. С. Динамічні процеси в прийменниковій системі сучасної української літературної мови / Галина Степанівна Балабан: Автореф. ...канд. філол. наук : 10.02.01 / НАН України. Ін-т української мови. – К., 2007. – 18 с.

2. Городенська К. Г. Сполучники української літературної мови: [монографія] / Катерина Григорівна Городенська. – К.: Інститут української мови ; Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 208 с.

3. Семантико-синтаксична структура речення / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К.: Наук. думка, 1983. – 219 с.

СУТНІСТЬ КВЕСТУ ЯК СУЧАСНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Тетяна Проневич, Олена Пушняк

Київський кооперативний інститут бізнесу і права (м. Київ)

Квест як педагогічна технологія – це продумана у всіх деталях модель спільної педагогічної діяльності з проектування, організації і проведення навчального процесу з чітко визначеними цілями, діагностикою поточних та кінцевих результатів, яка має певні етапи з виокремленими процедурними характеристиками.

Виходячи із загальних ознак педагогічної технології, квест передбачає чітку, послідовну педагогічну дидактичну розробку цілей навчання та виховання; структурування, впорядкування, ущільнення інформації, належної до засвоєння; комплексне застосування дидактичних, технічних і комп'ютерних засобів навчання та контролю; підсилення діагностичних функцій навчання; гарантованість досить високого рівня якості навчання.

Квестами зарубіжні та вітчизняні вчителі користуються досить давно, не називаючи таку діяльність «квестом». Це необхідно для того, щоб учні самостійно знайшли найбільш раціональні алгоритми вирішення проблеми шляхом «змагання» в кмітливості та творчості. В КВЕСТі присутні основні елементи: сюжет, проблемне завдання, пошукова діяльність, змагання тощо.

Педагогічною основою квестів вчені вважають філософію конструктивізму, де важливе не відтворення енциклопедичної реальності, а формування власного уявлення про неї, оскільки навчання – це активний процес, в ході якого люди активно конструюють знання на основі власного досвіду.

У зв'язку тим, що з моменту виникнення терміну «квест» він асоціюється з грою, а також на основі аналізу сутності квестів вважаємо, що квест у першу чергу – це ігрова педагогічна технологія, яка, має чітку поставлену мету навчання і відповідний педагогічний результат, що можна обґрунтувати, виділити в явному вигляді та охарактеризувати навчально-пізнавальною спрямованістю. До структури гри як діяльності включається:

- постановка мети;

**Всеукраїнська (заочна) науково-практична
конференція**

**ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ СУЧАСНОГО
ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

22 березня 2019 року

м. Київ

КИЇВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ
Київський кооперативний інститут бізнесу і права
Економіко-правовий коледж
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

Матеріали Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції
«ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ
СУЧАСНОГО ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ»
22 березня 2019 року

Збірник тез

Київ – 2019

УДК 378:330.341.1

П 24

Матеріали Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного вищого закладу освіти» (22 березня 2019 року): Збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Камінської Т.Г. – Київ, 2019. – 124 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Камінська Т.Г. – професор, доктор економічних наук, ректор Київського кооперативного інституту бізнесу і права

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Охріменко І.В. – професор, доктор економічних наук, проректор з навчальної та наукової роботи Київського кооперативного інституту бізнесу і права (м. Київ)

Клименко О.Ф. – проректор з організаційно-виховної роботи Київського кооперативного інституту бізнесу і права (м. Київ)

Шмалей С.В. - професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ)

Прудченко І.І. – доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Київського кооперативного інституту бізнесу і права (м. Київ)

Куц О.В. – доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (м. Київ)

Руденко Ю.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Київського кооперативного інституту бізнесу і права (м. Київ)

Бабенко-Жирнова М.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Київського кооперативного інституту бізнесу і права (м. Київ)

Глушик С.В. - доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри культури української мови Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (м. Київ)

Єгорова І.В. – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки імені Б.Ступарика Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ)

Івасишина Т.А. – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри Національної академії служби безпеки України (м. Київ)

© Редакційна колегія, 2019

© Автори тез, 2019

© Київський кооперативний інститут
бізнесу і права, 2019

Матеріали Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного вищого закладу освіти» (22 березня 2019 року): Збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Камінської Т.Г. – Київ, 2019. – 124 с.

Адреса редакційної колегії: 03022, м. Київ, вул. Ломоносова, 18, Київський кооперативний інститут бізнесу і права, кім. 805, тел. (044) 257-10-91.

Матеріали конференції розміщені на сайті: www.kkibp.edu.ua

Укладачі: І.І.Прудченко, А.А.Кулик
Верстка та дизайн: Д.С.Руденко, А.А.Кулик

ЗМІСТ	
ПЕРЕДМОВА.....	4
 <i>МОДЕЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ</i>	 5
ШМАЛЕЙ СВІТЛАНА, БАКІН СТАНІСЛАВ	
Модернізація освітнього простору вищих навчальних закладів в Україні.	5
СОГОКОНЬ ОЛЕНА	
Здоров'язберезувальні технології у навчальному процесі: інноваційні підходи та перспективи впровадження	8
ДАНИЛИШИН НАТАЛІЯ	
Комунікативні здібності як важливий чинник педагогічної майстерності викладача	11
КАПІТАН ЛІДІЯ	
Деякі аспекти художньо-естетичного сприйняття творів мистецтва в освітньому просторі сучасного вищого навчального закладу	14
СТАН МАРІЯ	
Проблема гендерного виховання в освітньому просторі сучасного вищого навчального закладу	17
БОЛІЙ ВАСИЛЬ, ІВАНОВА ЛЮДМИЛА, МАТЯШ ВІКТОРІЯ	
Формування інформаційного освітнього простору центральноукраїнського державного педагогічного університету	20
ПРИБЛУДА ЛЮДМИЛА	
Впровадження інноваційних технологій навчання в освітню діяльність ..	22
VERBYTSKA ANNA	
Instruments for stimulating of higher education internationalization	24
ГЛАДЧЕНКО АЛЛА, КОМАРОВА ОЛЬГА	
Досвід викладання іноземних мов у чеській республіці	27
ОБРИСЬКА АННА	
Креативність як критерій психологічного здоров'я особистості	30
ГЛУЩИК СЕРГІЙ	
Лінгвометодологічні засади вивчення процесуально-юридичної документації лівобережної України XVIII ст.....	32
<i>ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ КОМПЕТЕНТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ</i>	 36
РУДАКОВА ОЛЕНА	

Дискусія як метод формування ключових компетентностей майбутніх фармацевтів	36
МАЯТИНА НАТАЛІЯ	
Структурні компоненти готовності майбутніх техніків-технологів з технології харчування до професійної самореалізації	39
ПРУДЧЕНКО ІННА	
Структура змісту професійно-педагогічної підготовки	42
ДЕЦЮК ТЕТЯНА	
Недоліки формування професійних компетенцій у студентів в процесі позааудиторної роботи в умовах ЗВО	46
ЄГОРОВА ІНГА	
Шляхи удосконалення навчального процесу спеціальності «освітні, педагогічні науки» у рамках реалізації проекту «єразмус +»	49
<i>ІННОВАЦІЙНИЙ ВИМІР НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ СОЦІОГУМАНІТАРНИХ, ПРИРОДНИЧО-ТЕХНІЧНИХ І ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН</i>	53
ОЛЕФІРЕНКО МАРІЯ	
Інноваційні підходи викладання фахової дисципліни «організація обслуговування в закладах ресторанного господарства»	53
КУЦ ОЛЕНА	
Лінгвометодологічні аспекти вивчення кореляції сполучників і прийменників у дериваційній парадигмі речення	56
ПРОНЕВИЧ ТЕТЯНА, ПУШНЯК ОЛЕНА	
Сутність квесту як сучасної інноваційної педагогічної технології	60
ПРОНЕВИЧ ТЕТЯНА, ПУШНЯК ОЛЕНА	
Сучасний історичний лекторій як системний підхід до формування патріотичних якостей у студентської молоді	64
ВЕКУА НАТАЛІЯ	
Лінгвометодичні засади вивчення протиставної семантики параметричних прикметників	68
ЗАРУДКО ТЕТЯНА	
Застосування комбінованого заняття як інноваційного методу при вивченні хімії	72
СТОЛЯРЕНКО ТАТЬЯНА	
Інноваційні методи і прийоми формування ключових компетентностей у студентів на заняттях математики	73
ПАРХОМЧУК СВІТЛАНА	
Круглий стіл як метод інтерактивного навчання при вивченні хімії	76

НЕЧАЮК ЛЮДМИЛА	
Літературний диктант: нестандартні форми проведення тематичного контролю	79
БАБЕНКО-ЖИРНОВА МАРИНА	
Інноваційний вимір науково-методичного забезпечення викладання дисципліни «українська мова (за професійним спрямуванням)»	82
РУДЕНКО ЮЛІЯ	
Інтелектуальні настільні гри як інноваційний метод вивчення історії України	84
КОНДРАТЮК СВІТЛАНА	
Лінгво-пізнавальна мотивація як феномен успішної підготовки студентів при оволодінні іноземною мовою	87
КРИВИЧ МАРИНА, ІВАСИШИНА ТЕТЯНА, ГРИГОРАШ АЛІНА	
Значення книги як основи навчання в німецьких та українських фраземах	89
<i>МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ</i>	93
БИКОНЯ ОКСАНА	
Використання технології «електронного портфоліо» у самостійному позааудиторному навчанні студентів англійської мови	93
СТРАЖНИКОВА ІННА	
Інформаційні технології в інформаційно-навчальному середовищі сучасних ЗВО	96
МИХАЙЛО ЛЮЛЬКО	
Інформаційні технології як інноваційні методи вивчення іноземної мови	98
ЯБЧАНКА РУСЛАНА	
Використання поліекранної технології навчання у ЗВО	102
ГОРБАНЬОВ ВАЛЕРІЙ	
Досвід проведення інтерактивних семінарських занять в процесі вивчення студентами коледжу НФАУ дисципліни «історія медицини та фармації»	104
ШНЕДОВИЧ ОЛЕНА	
Створення та використання електронних методичних матеріалів та посібників для самостійного вивчення навчального матеріалу студентами	107
СЕМЕНИШИН ОЛЕНА	
Методика інтегрованих бінарних занять з іноземної мови за професійним сапрямкуванням	110
БОРЯК ІННА	

Основні засади комунікативного підходу у вивченні іноземної мови студентами	112
ІВАНЧИК ОЛЕКСАНДРА	
Методичні рекомендації щодо вивчення фонетики польської мови	114
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	117
ЗМІСТ	120